
Školné s odkladem: Budeme platit podle výše mzdy?

Školné s odkladem: Budeme platit podle výše mzdy?

Princip přenesené ceny, podle něž za vzdělání student, respektive absolvent zaplatí až ze své mzdy, považuje řada odborníků za nevhodnější model financování vzdělání, zejména vysokého školství.

Jednu variantu tohoto systému (podobný používají v Austrálii) ověřují školy v zemích jihovýchodní Asie (Čína, Jižní Korea, Filipíny, Thajsko, Hongkong), zatímco v USA zavádějí soukromé školy originální systém My Rich Uncle ("můj bohatý strýček").

Vědci doporučují systém i Česku

Účastníci mezinárodní vědecké konference na téma Lidský kapitál a investice do vzdělání, která se minulý týden konala v Praze již posedmé, se domnívají, že tento model je vhodný i pro Českou republiku.

Poprvé se konference konala v roce 1998 a její osnovatel a tehdejší organizátor Bankovní akademie, a. s. (pozdější spoluzakladatel Vysoké školy finanční a správní), nastolil právě toto téma - najít pro Českou republiku nevhodnější model financování vzdělání, zejména vysokého školství, který by vedl ke zvýšení kvality a efektivnosti vzdělávacího procesu a k posílení perspektivy co nejlepšího uplatnění absolventů na trhu práce.

Nový model vzdělání by měl vést zároveň ke zkvalitnění vzdělávacích služeb v situaci, kdy jejich poskytovatelé - vysoké školy - budou přímo finančně zainteresováni na profesním uplatnění svých absolventů. Takový model financování se v průběhu předchozích ročníků konference podařilo za přispění zahraničních a domácích expertů nalézt.

V podmínkách České republiky by bylo reálné a schůdné opřít se o dosavadní systém financování vysokých škol státem, ovšem tyto školy by byly oprávněny získávat od absolventů po určitou dobu jisté procento z jejich příjmů, jakmile by dosáhli stanoveného násobku průměrné mzdy.

Procenta pro školu

Příklad: student se zaváže, že jakmile jeho příjem překročí dvojnásobek oficiální průměrné mzdy, bude po dobu 10 let odvádět 5 % ze svého příjmu na konto "mateřské" vysoké školy.

Tento způsob financování nejenže nezužuje finanční dostupnost studia pro veřejnost, ale rozšiřuje finanční zdroje škol a stimuluje je ke zvyšování kvality a efektivnosti služeb, které svým klientům studentům budou poskytovat. Tento způsob financování by mimo jakoukoliv pochybnost pomohl účinně stabilizovat finanční režim vysokých škol.

Starší absolventi pomohou čerstvým

Jedním z následných efektů popisovaného systému financování je podle zkušeností z univerzit v USA vznik kooperujících absolventských sítí.

Starší absolventi školy jsou schopni poskytovat oporu mladším absolventům a ti díky starším kolegům postupují na příjmovém a kariérním žebříčku mnohem dynamičtěji. Promítnuto do vzdělávacího procesu to znamená, že jeho součástí bezpodmínečně musí být tvorba a trénink předpokladů pro týmovou práci.

Vznik takových absolventských sítí je ovšem podmíněn mírou kreativity vysoké školy, která musí být s to poskytovat svým absolventům celoživotní informační servis v jejich profesi, aby díky tomu měli před konkurencí takzvané navrch. Autorka je spolupracovnicí redakce